

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 846
van **JOHAN DANEN**
datum: 21 juni 2021

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Garantie van inclusief onderwijs - Plaatstekort in het buitengewoon onderwijs

Het aantal kinderen dat zijn heil zoekt in het buitengewoon onderwijs neemt toe. Parallel met dit fenomeen stellen we vast dat de wachtlijsten ook daar oplopen. De voorbije dagen klonken in dat kader - opnieuw - heel wat noodkreten.

De minister verzaakt ter zake aan zijn kernopdracht - garanderen dat elk kind, van welk type ook, gepast onderwijs kan genieten zodat het grondwettelijk recht op onderwijs ongeschonden blijft.

Op korte termijn kan de minister allicht niet anders dan in plaatsen voorzien.

Meer structureel kan daarnaast wel de vraag worden gesteld of we er als samenleving in het algemeen en de minister van Onderwijs in het bijzonder wel voldoende in geslaagd zijn om het inclusief onderwijs een echte kans te geven. Het VN-verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap is in dat kader erg duidelijk.

Dat dit geen makkelijke opdracht is, is het intrappen van een open deur. Maar er is geen andere weg.

1. Is de minister op de hoogte van de plaatstekorten in het buitengewoon onderwijs?
2. Wat zijn hiervoor de specifieke oorzaken?
3. Welke maatregelen zal de minister nemen om deze schrijnende problematiek te verhelpen?
4. Meer structureel is het nodig om het inclusief onderwijs verder uit te bouwen, volgens de geest van het VN-verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap.
 - a) Wat is de beleidsvisie van de minister ter zake?
 - b) Welke stappen zal hij nemen om deze beleidsvisie te implementeren?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 846 van 21 juni 2021

van **JOHAN DANEN**

1. Ik ben op de hoogte van plaatstekorten in scholen voor buitengewoon onderwijs in bepaalde regio's. De problematiek kwam bijvoorbeeld in Antwerpen sinds vorig schooljaar duidelijk aan het licht n.a.v. de aanmeldingsprocedure voor het buitengewoon onderwijs die er wordt gehanteerd.
Mijn onderwijsadministratie houdt centraal echter geen gegevens bij over capaciteiten en vrije plaatsen in de scholen. Ook van de scholen en vestigingsplaatsen die gebruik maken van een aanmeldingsprocedure, houdt mijn onderwijsadministratie centraal geen gegevens bij over het aantal aanmeldingen en het aantal leerlingen dat dubbel is ingeschreven.
2. Meerdere evoluties kunnen bijdragen tot een stijging van het aantal leerlingen in buitengewoon onderwijs. Het tijdsbestek van een schriftelijke vraag staat het niet toe om een gedetailleerde en onderbouwde analyse uit te voeren.
3. Voor het plaatsgebrek in het buitengewoon onderwijs zijn maatregelen voorzien om te kunnen inspelen op lokale capaciteitsnoden in het buitengewoon onderwijs.

Zo voorzien we opnieuw dat scholen voor buitengewoon basisonderwijs zullen hertellen op de 1^e schooldag van oktober. Er wordt geteld op de eerste schooldag van oktober 2021 als de school op die dag een hoger aantal lestijden volgens de schalen en/of uren volgens de richtgetallen genereert dan op basis van de eerste schooldag van februari 2021.

Die hertelling maakt het voor scholen voor buitengewoon basisonderwijs mogelijk om een capaciteitsverhoging te realiseren en daar de nodige omkadering voor te ontvangen. Zo kunnen ze op korte termijn aan een capaciteitsprobleem tegemoet komen.

De Vlaamse Regering gaf op 2 juli jl. groen licht voor de oprichting van 3 nieuwe scholen voor buitengewoon onderwijs in Vlaanderen. Het gaat om twee scholen voor buitengewoon basisonderwijs en een school voor buitengewoon secundair onderwijs. Acht andere scholen kregen de toelating om hun bestaande aanbod structureel te verbreden en ook leerlingen met andere zorgnoden op te vangen. Het gaat om twee scholen voor buitengewoon basisonderwijs en zes scholen voor buitengewoon secundair onderwijs.

Er is uiteraard ook de nodige schoolinfrastructuur nodig.

Op korte termijn kan gewerkt worden met modulaire units. Voortaan volstaat een huurovereenkomst van maximaal 3 jaar, die eenmalig verlengd kan worden met nog eens drie jaar. Er komt ook een aangepast bestek, zodat scholen een verkort traject kunnen gebruiken met het oog op het begin van het schooljaar. Daarnaast zijn ook middelen voorzien in de vorm van reguliere huursubsidies.

Op lange termijn investeren we als Vlaamse Regering substantieel. We voorzien 3 miljard euro voor nieuwe investeringsbeslissingen waaronder 361 miljoen euro voor extra capaciteit. Zo werd in 2020 7 miljoen euro vrijgemaakt voor capaciteit in het buitengewoon onderwijs.

Op 1 december 2020 werd de opdracht gegund voor de afname van de derde editie van de capaciteitsmonitor. Ik verwacht de resultaten daarvan in december van dit jaar. In het lopende onderzoek wordt naast een aanbodbevraging in het gewoon basis- en secundair onderwijs voor het eerst ook een aanbodbevraging in het buitengewoon basis- en secundair onderwijs uitgevoerd. De derde editie van de capaciteitsmonitor zal een beeld geven van de toekomstige te verwachten tekorten. Dit zal gebeuren per type voor buitengewoon basisonderwijs en per type en opleidingsvorm voor het buitengewoon secundair onderwijs.

Op basis van de resultaten van de derde editie van de capaciteitsmonitor zal aldus kunnen bepaald worden waar de noden het grootst zijn en waar de capaciteitsmiddelen 2022-2024 best worden ingezet voor het voorzien van extra plaatsen voor leerlingen met een verslag.

4. Voor de zomer werd de conceptnota leersteun goedgekeurd door de Vlaamse regering, waarin de krijtlijnen voor het decreet leersteun zijn bepaald. Met het decreet leersteun nemen we maatregelen op drie terreinen. We nemen maatregelen om het gewoon onderwijs te versterken om ervoor te zorgen dat scholen voor gewoon onderwijs voor zoveel mogelijk leerlingen kwaliteitsvol onderwijs kunnen bieden. We nemen maatregelen om kwaliteitsvolle leersteun te voorzien om scholen voor gewoon onderwijs te ondersteunen bij de begeleiding van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. En we nemen maatregelen om de kwaliteit van het buitengewoon onderwijs te versterken voor leerlingen die, al dan niet tijdelijk, nood hebben aan een aangepaste setting om onderwijs te kunnen volgen. Ook is er bijzondere aandacht voor meer samenwerking en een gedeelde verantwoordelijkheid tussen het gewoon en het buitengewoon onderwijs om kwaliteitsvol onderwijs te voorzien voor leerlingen met een verslag.
De verschillende maatregelen zoals opgenomen in de conceptnota zullen de komende maanden verder worden geconcretiseerd en uitgewerkt om te komen tot een ontwerp decreet leersteun.